

**Maklár János Általános Iskola, Gimnázium,
Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Pedagógiai Szakszolgálat**
4080 Hajdúnánás, Iskola u. 3. sz.

Tisztelt Polgármester Úr!

A Maklár János Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Pedagógiai Szakszolgálat igazgatójaként azzal a kéréssel fordulok Polgármester Úrhoz, hogy szíveskedjen kezdeményezni a Képviselő-testületnél az intézményünk keretei között működő pedagógiai szakszolgálat állásbővítését két fővel, egy gyógypedagógussal és egy pszichológussal.

Indokaim a következők: a Köznevelési törvény tavalyi és idei módosítása, valamint a 14/1994-es, a pedagógiai szakszolgálatok működéséről szóló MKM rendelet módosítása számos olyan feladatot ruház a szakszolgálatra, amely egyértelműen feladatbővülést jelent.

A köznevelési törvény az alábbi, ránk vonatkozó paragrafusai jelentik a feladatbővülést:

„Az óvodai nevelés, iskolai nevelés és oktatás, kollégiumi nevelés és oktatás keretében a fejlesztő foglalkozás, ha a gyermek, tanuló beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzd, a nevelési tanácsadás keretében készített szakvéleményben meghatározottak alapján folyhat. A nevelési tanácsadást ellátó intézmény ellenőrzi a szakvéleményben foglaltak végrehajtását. A nevelési tanácsadás feladata továbbá, hogy a szakértői és rehabilitációs bizottság által készített és a nevelési tanácsadó részére megküldött szakvélemény alapján segítse azoknak a gyermekeknek, tanulóknak az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátását, akik a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdenek.” (Kt. 35.§)

„A gyógypedagógiai nevelésben-oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézményben a pedagógus-munkakör betöltéséhez szükséges felsőfokú iskolai végzettségek és szakképzettségek a következők:

a) ha az óvodai foglalkozás, a tanórai foglalkozás elsődleges célja a sajátos nevelési igényből eredő hátrány csökkentése, továbbá az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs óvodai foglalkozásokhoz, tanórai foglalkozásokhoz; valamint, ha az értelmi fogyatékos tanuló iskolai nevelése, oktatása külön - az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, óvodai csoportban, óvodai tagozaton, iskolai tagozaton, osztályban, csoportban - történik, a fogyatékoság típusának megfelelő gyógypedagógiai tanári, konduktori, konduktor-tanítói, terapeuta szakképzettség,

b) ha az óvodai foglalkozás, a tanórai foglalkozás elsődlegesen nem a sajátos nevelési igényből eredő hátrány csökkentését, a tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját, rehabilitációját szolgálja, továbbá a tanórán kívüli foglalkozáshoz, a kollégiumi foglalkozáshoz az a) pontban meghatározott vagy a 17. § (1) bekezdésében meghatározott végzettség és szakképzettség.” (Kt. 30.§)

A szülő joga, hogy gyermeke neveléséhez igénybe vegye a pedagógiai szakszolgálat intézményét. A szülő kötelessége, hogy gyermekével megjelenjen a nevelési tanácsadáson, továbbá biztosítsa gyermekének az iskolapszichológusi vizsgálaton és a fejlesztő foglalkozásokon való részvételét, ha a tanulóval foglalkozó pedagógusok

kezdeményezésére a nevelőtestület erre javaslatot tesz. A jegyző kötelezheti a szülőt, hogy az e bekezdésben meghatározott kötelezettségének tegyen eleget. (Kt. 13.§)

Mindezek azt mutatják, hogy a szakszolgálat tanácsadó, ellenőrző feladata is növekedni fog, ugyanakkor a nem SNI-s gyerekek szüleit is rákényszeríti a törvény, hogy elvigye a szakszolgálati vizsgálatra. Eddig ez a szülő akaratától függött, és emiatt nem mindenki jelent meg ezeken a foglalkozásokon. Ugyanakkor ez a törvénymódosítás jobban ösztönözheti a pedagógusokat is, hogy gyakrabban éljenek a szakszolgálathoz küldés lehetőségével.

A 14/1994-es MKM rendelet szintén megfogalmazza a feladatainkat.

A rendelet vonatkozó szövegében aláhúzással és dőlt betűvel jelöltem azokat a részeket, amelyek új feladatként jelennek meg munkánk során.

22. § (1) A nevelési tanácsadás keretében kell szakvéleményt készíteni

a) az iskolába lépéshez szükséges fejlettség megállapítása céljából, abban az esetben, ha a gyermek nem járt óvodába,

b) az óvoda vezetőjének megkeresésére az óvodai nevelésben való kötelező részvétel alóli felmentés céljából,

c) a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló óvodai nevelésével, illetőleg iskolai nevelésével és oktatásával kapcsolatos feladatok meghatározása céljából.

(2) Attól az évtől, amelyben a gyermek a hetedik életévét betölti - az e rendelet 16. §-ának (1) bekezdésében meghatározott kivétellel - a nevelési tanácsadó javaslatára maradhat még augusztus 31. után egy nevelési évig az óvodában. A lakóhely, ennek hiányában a tartózkodási hely szerint illetékes jegyzőt értesíteni kell, ha a gyermek a közoktatási törvény 24. §-ának (5) bekezdése alapján a hetedik életévében újabb nevelési évet kezd az óvodában.

(3) A nevelési tanácsadó szakvéleményét a gyermek vizsgálata alapján alakítja ki. Az (1) bekezdésben meghatározott szakvélemény elkészítéséhez szükséges vizsgálat a szülő vagy a gyámhivatal kérésére indulhat. Ha a családvédelmi intézmény megítélése szerint szükség lenne, hogy a gyermeket, tanulót a nevelési tanácsadó megvizsgálja, behívja a szülőt és az indok közlésével javasolja, hogy gyermekét vigye el vizsgálatra. Ha a javaslattal a szülő egyetért, a szülő által aláírt kérelmet a javaslattevő megküldi a nevelési tanácsadónak.

(4) A szülő, ha gyermeke nem jár óvodába, abban az évben, amelyben gyermeke eléri a tankötelezettség kezdetéhez előírt életkort - január 15. és március 31. között - a nevelési tanácsadó által meghatározott időpontban köteles gyermekét elvinni a nevelési tanácsadóba, annak megállapítása céljából, hogy gyermeke elérte-e az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget.

(5) Ha a nevelési tanácsadó megítélése szerint a gyermeknél a sajátos nevelési igény valószínűsíthető, javasolja a szülőnek, hogy gyermekével jelenjen meg a szakértői és rehabilitációs bizottság vizsgálatán, saját vizsgálatának eredményeit és a rendelkezésre álló egyéb iratokat pedig megküldi a szakértői és rehabilitációs bizottság részére. Javaslatával egyidejűleg köteles a szülőt tájékoztatni a vizsgálatok eredményei alapján lehetséges következményekről, a vizsgálattal és annak megállapításaival kapcsolatos jogairól. Ha a szakértői és rehabilitációs bizottság vizsgálatának eredménye alapján arra a következtetésre jut, hogy a gyermek, tanuló ellátása nem tartozik a feladatkörébe, az iratokat részletes indokolásával, kiegészítő vizsgálatainak eredményeivel együtt - a szülő egyidejű értesítése mellett - visszaküldi a nevelési tanácsadónak. A szakértői és

rehabilitációs bizottság, illetve a nevelési tanácsadó közötti vitában - bármelyik fél megkeresésére - a Szakmai Szolgáltató Intézmény dönt.

(6) Ha a gyermek nem vett részt óvodai nevelés keretében folyó foglalkozáson, és tankötelezettségét abban az évben, amelyikben a hatodik életévét betöltötte nem tudta megkezdeni, mivel az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget nem érte el, a nevelési tanácsadó kezdeményezi az óvoda vezetőjénél az óvodai foglalkozáson való részvétel alóli felmentés visszavonását. Az óvoda vezetője tájékoztatja a szülőt, hogy gyermekét az óvodába be kell íratnia.

(7) A szakvéleményt a szülővel ismertetni kell. Az ismertetés során fel kell hívni a figyelmét arra, hogy a szakvéleményben foglaltak megváltoztatását kezdeményezheti a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes községi, városi, megyei jogú városi, fővárosi kerületi önkormányzat jegyzőjénél. A szakvéleményt a szülő részére át kell adni, illetve meg kell küldeni.

(8) A nevelési tanácsadást ellátó intézmény a szakvéleményében foglaltak végrehajtásának ellenőrzése keretében feltárja a gyermek, tanuló fejlődését segítő, illetve hátráltató körülményeket, hiányosságokat. A hiányosságok megszüntetése érdekében - szükség szerint - tájékoztatást nyújt az intézmény érintett vezetőinek, pedagógusainak, nevelőtestületének, közreműködik a megoldási javaslatok kidolgozásában, felhívja a fenntartó figyelmét, ha az intézkedés megtétele azt indokolja.

(9) A nevelési tanácsadást ellátó intézmény a (8) bekezdésben meghatározott feladatainak végrehajtásához éves munkatervet készít.

23. § (1) A nevelési tanácsadó szakvéleményének tartalmaznia kell:

a) a gyermek és a szülő nevét, a gyermek születési idejét, lakóhelyét, ennek hiányában tartózkodási helyét,

b) a vizsgálat rövid leírását, a beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenesség fennállásával vagy kizárásával összefüggő megállapítást és az azt alátámasztó tényeket,

c) javaslatot a gyermek óvodai nevelésével, iskolai nevelésével és oktatásával kapcsolatosan,

d) annak megállapítását, hogy a gyermek, tanuló a tanulmányi kötelezettségének magántanulónaként tehet eleget, illetve javaslatot a nevelési-oktatási intézmény által biztosítandó egyéni vagy kiscsoportos foglalkozásra, felzárkóztatásra vagy fejlesztő foglalkoztatásra,

e) annak előírását, hogy a gyermeknek, tanulónak a nevelési tanácsadás keretében biztosított fejlesztő foglalkozáson kell részt vennie, ennek időkeretét,

f) figyelmeztetést arra vonatkozóan, hogy amennyiben a szülő a szakvéleményben foglaltakat nem fogadja el, a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes községi, városi, megyei jogú városi, fővárosi kerületi önkormányzat jegyzőjénél eljárást kezdeményezhet a szakvélemény felülvizsgálata céljából, illetve, hogy az eljárást a nevelési tanácsadó is kezdeményezheti.

(2) A nevelési tanácsadó

a) a vizsgálaton megjelent minden gyermeket, tanulót - a forgalmi naplóban - nyilvántartásba vesz,

b) a fejlesztő foglalkozáson részt vevő gyermekek, tanulók részére nyújtott ellátásról munkanaplót vezet,

c) a nevelési tanácsadás keretében fejlesztő foglalkoztatásban részesülő gyermekek, tanulók fejlődését, állapotát nyilvántartási lapon kíséri figyelemmel.

(3) Az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott esetben a szakvéleményt a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes községi, városi, megyei jogú városi, fővárosi kerületi önkormányzat jegyzőjének is meg kell küldeni.

(4) A nevelési tanácsadó tekintetében alkalmazni kell a közoktatási törvény 30. §-ának (4) bekezdésében, valamint e rendelet 8. §-ának (14) bekezdésében, 13. §-ának (1)-(4) bekezdésében, 16. §-ában, 18. §-ának a)-b) pontjában, 19. §-ában, 20. §-a (1) bekezdésének a)-b) pontjában foglaltakat.

(5) A nevelési tanácsadó a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló fejlődését - a fejlesztő foglalkoztatás fennállása alatt - az első vizsgálatot követő második évben, ezt követően háromévenként felülvizsgálja.

A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenessége vagy enyhe értelmi fogyatékoság vélelmezése esetén a nevelési-oktatási intézmény a szakértői és rehabilitációs bizottság által történő vizsgálatra csak abban az esetben tehet javaslatot, ha a gyermek, tanuló vizsgálatára a nevelési tanácsadás keretében már sor került. Javaslatával egyidejűleg köteles a szülőt tájékoztatni a vizsgálatok eredményei alapján lehetséges következményekről, a szülőnek a vizsgálattal és annak megállapításaival kapcsolatos jogairól. (R. 12.§)

A Rendelet 12. §-a egyértelműsíti azt, ami eddig nem volt feladatunk: valamennyi rehabilitációs bizottsághoz utalt gyerekről előzetesen a szakszolgáltatnak kell szakvéleményt kiállítani, és csak ennek birtokában mehet bizottság elé.

Az SNI-b kategóriába tartozó gyerekek száma:

- Hajdúnánáson kb. 40 tanuló
- Hajdúdorogon 2 vagy 3 tanuló (Hajdúdorogon dolgozó munkatársaim véleménye alapján ez a szám rettentően alacsony, ismervé a dorogi viszonyokat. Félő, hogy ez év közben drasztikusan emelkedni fog.)

Felmerül az SNI-a kategória kérdése is. A rehabilitációs bizottságok már állítottak ki olyan szakvéleményt, amely alapján az SNI-a-ba tartozó gyereket is integráltan oktathatónak minősítettek. A jövőben ez fokozottan várható, hiszen az a tendencia, hogy az SNI-s gyerekek többségét beintegrálják az oktatásba. (pl. enyhe fokban értelmi fogyatékos, organikus okra visszavezethető tanulási zavaros, látás-, hallás-, mozgásszervi fogyatékos) Viszont ők azok, akiket csak gyógypedagógus irányítása mellett lehet oktatni, ilyen végzettségű pedig jelenleg nincs a szakszolgáltat dolgozói között.

A tavalyi tanévünket is az jellemezte, hogy nem tudtunk terápiába venni minden vizsgálaton megjelent gyereket. Ezt a következő táblázat érzékelteti:

	Ellátott tanuló	Várólistás tanuló
Nevelési tanácsadó*	276	12
Logopédia	174	35
Fejlesztőpedagógia**	75	26

* A nevelési tanácsadónál a 12 gyereket vizsgálatra sem tudták behívni, a 276 tanuló többsége csak vizsgálaton jelent meg, terápiára nem volt lehetőség.

** A fejlesztőpedagógusok által vizsgált 75 gyerek egy része már SNI-s volt, így nem jutott idejük a 26 valóban fejlesztésre szoruló gyerekre.

A felsorolt szakmai indokok alapján kérem az intézmény számára a két fő állásbővítést.

Tisztelettel:

Hajdúnánás, 2008. szeptember 1.

Szabó Albert
igazgató